

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик
бакалавриат таълим йўналишининг малака талаблари

Тошкент

ЎЗР ОУМ
Буйруқ № 744
25.08.2018

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат иқтисодиёт университети;
- Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятчиликка қарши курашиш департаменти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2018 йил «18» _____ 08 _____ даги 4 - сонли йиғилишида маъқулланган.

3. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

4. ИЛК БОР КИРИТИЛИШИ

Мазкур малака талабни Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р	бет
1. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналишининг умумий тавсифи	4
1.1. Қўлланиш соҳаси	4
1.2. <i>5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг тавсифи.....</i>	5
2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	8
2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	8
2.2. <i>5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари</i>	9
3. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	12
3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	12
3.2. <i>5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми.....</i>	14

1. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берилади.

Ўқув режа ва фан дастурида кўзда тутилган ўқув шакли, меъёрий муддати ва унга мувофиқ мос малака даражаси 1- жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режаси ва фан дастурда кўзда тутилган ўқув шакли, меъёрий муддати ва унга мувофиқ малака даражаси

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Таълим дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриат таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурлари	Бакалавр	4 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалавриат таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув ҳамда тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув-услугий бошқармаси (бўлим) бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Таълим сифатини назорат қилиш бўлими, Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5232400 – *Иқтисодий хавфсизлик* бакалаврият таълим йўналиши – фан ва ишлаб чиқариш соҳасидаги йўналиш бўлиб, қуйидагилардан иборат: жамият, давлат ва шахс ҳамда хўжалик фаолияти субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш, иқтисодиёт соҳасидаги ҳуқуқ-тартибот ва қонунийликни таъминлаш, турли мулк шаклларига тегишли, турли тармоқ, соҳаларнинг хўжалик юритувчи субъектлар, молия, кредит ва суғурта муассасалари, давлат ҳамда маҳаллий ҳокимият органлари, академик ва тармоқ илмий тадқиқот ташкилотлари, мактабгача, умумтаълим, ўрта махсус ва олий таълим муассасаларининг иқтисодий хавфсизлик, молия, ишлаб чиқариш – иқтисодий ва таҳлилий хизматлар, иқтисодий жиноятларни аниқлаш, суд-иқтисодий экспертиза фаолияти, рақобат разведкасини ўз ичига олади, тармоқлар ва соҳалар бўйича иқтисодий фаолиятни ривожлантиришга, истикболни белгилашга, касбий кўникмага, мутасаддилик қобилиятига йўналтирилган инсон фаолиятининг воситалари, усуллари, методлари ва услубларининг мажмуасини қамраб олади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режаларни ишлаб чиқишда ҳисобга олинishi назарда тутилади.

1.2.2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

– давлат ва шахс ҳамда хўжалик фаолияти субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш, иқтисодиёт соҳасидаги ҳуқуқ-тартибот ва қонунийликни таъминлаш жараёнлари;

– иқтисодий хавфсизликни таъминлашга таҳдид қилувчи ҳодиса ва ҳаракатлар;

– хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳулқ-атвор, уларнинг харажатлари ва натижалари, ҳаракатдаги бозорлар, молия ва ахборот оқимлари, ишлаб чиқариш жараёнлари;

– иқтисодиётнинг тармоқ ва соҳалари иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш бўйича фаолиятлар;

– ишлаб чиқариш ва ноишлаб чиқариш мажмуалари, ассоциациялар, корпорациялар, концернлар, холдинг, тижорат банклари, ишлаб чиқариш бирлашмаларининг иқтисодий хавфсизлиги жараёни;

– турли мулк шаклидаги корхоналарни бошқариш;

– илмий тадқиқот муассасалари ва маҳаллий давлат органларида иқтисодий хавфсизликни таъминлаш жараёнлари ҳисобланади.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият объектларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Бўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишининг малака талаблари ва ўқув режаларни ишлаб чиқишда ҳисобга олинishi назарда тутилади.

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

Иқтисодий ҳисоб-китоб фаолияти:

– иқтисодий хавфсизликнинг миқдор ва сифат меъзонлари иқтисодий тизим ва объектлар чегаравий ҳамда критик ҳолатининг индикаторлари тизимини шакллантириш;

- иқтисодий хавфсизликни белгиловчи иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар ҳисоб-китоби учун зарур бўлган бирламчи маълумотларни тайёрлаш;
- ҳаракатдаги меъёрий-ҳуқуқий базада келтирилган андозали услуб асосида иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар ҳисоб-китобини олиб бориш;
- турли мулк шаклларига тегишли, турли тармоқ, соҳаларнинг хўжалик юритувчи субъектлар фаолият дастурларининг иқтисодий бўлимларини ишлаб чиқиш;
- ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этиш.

Ҳуқуқ-тартибот фаолияти:

- қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш, жамият, давлат ва шахс ҳамда хўжалик фаолияти субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш;
- турли мулк шакллари ҳимоя қилиш;
- жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишига қўмаклашиш;
- иқтисодий вазиятларга таҳдид солувчи омилларни бартараф этишига қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш;
- иқтисодиёт соҳасидаги жиноятлар ва қонунбузарликларни профилактика қилиш, огоҳлантириш, аниқлаш ва очиш.

Таҳлилий, илмий тадқиқот фаолияти:

- иқтисодий хавфсизликни таъминлаш юзасидан аниқ иқтисодий ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун зарур бўлган, олинган топшириқ бўйича ахборот маълумотларини излаш, тўплаш ва таҳлил қилиш;
- иқтисодий маълумотлар тўпламини қўйилган топшириққа асосан қайта ишлаш, таҳлил қилиш, баҳолаш, олинган натижаларни қийёслаш ва асосланган хулосаларга келиш;
- мутахассислик фаолияти соҳасига тегишли тадқиқ этилаётган жараёнлар, ҳодисалар ҳамда объектларни стандарт назарий ва эконометрлик моделларини тузиш, таҳлил қилиш ва олинган натижаларни қийёслаш;
- Ўзбекистондаги ҳамда хориждаги микро ва макродаражада содир бўладиган, ижтимоий-иқтисодий жараёнлар ҳамда ҳодисаларни характерлайдиган кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва қийёслаш;
- тахминий ҳисоботлар ва ахборотлар шарҳини тайёрлаш;
- статистик кузатишлар, сўровлар, анкета сўровлари ва уларнинг бирламчи натижаларини қайта ишлаш;
- мутахассислик фаолияти соҳасидаги лойиҳа ечимларини ишлаб чиқишида иштирок этиш, ишлаб чиқилган лойиҳа ва дастурларни ҳаётга татбиқ этиш бўйича таклифлар ва чора-тадбирларни тайёрлаш;
- иқтисодий хавфсизликка таҳдид солувчи хавф-хатарларни аниқлаш;
- лойиҳаларнинг иқтисодий самарадорлигини баҳолаш.

Ташкилий-бошқарув фаолияти:

- қабул қилинадиган қарорларни иқтисодий хавфсизлик, ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида уларни хавф-хатар ва оқибатларини ҳисобга олган ҳолда бошқарув қарорлари вариантларини ишлаб чиқишида ҳамда танлаб олишни асослашда иштирок этиш;
- топширилган ишнинг погоналари бажарилишини ташиқил этиш;
- иқтисодий хавфсизликни таъминлаш учун ташиқил этилган жамоа ва гуруҳларни тезкор равишда бошқариш;
- турли мулк шаклларига тегишли, турли тармоқ ва соҳаларнинг хўжалик юритувчи субъектлари иқтисодий хавфсизлик хизматлари бўлимлари фаолияти

бошқарувини ташиқил этиши ва такомиллаштириши бўйича қабул қилинган қарорларни тайёрлашда иштирок этиши.

Эксперт-маслаҳатчилик фаолияти:

- суд-иқтисодий экспертизаларни амалга ошириши;
- ҳуқуқ-тартибот ва бошқа муассасалар топширигига асосан тадқиқотлар олиб бориши;
- вужудга келган молиявий вазиятни аниқлаш мақсадида ташиқилот, корхона ва муассасаларнинг молиявий-хўжалик фаолиятини эксперт баҳолаш;
- ижтимоий-иқтисодий вазиятларни таранглашувига сабаб бўладиган омиллар рискинни баҳолаш;
- вужудга келиши мумкин бўлган фавқулотда ижтимоий-иқтисодий вазиятларни прогнозлаш, уларни бартараф этиши ёки юмшатиши бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиши ҳамда амалга ошириши;
- иқтисодий ва молиявий хавфсизлик бузилганда иқтисодий йўқотишларни баҳолаш ҳамда уларни қоплаш заҳираларини аниқлаш;
- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни иқтисодий экспертизадан ўтқазishi;
- бизнеснинг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш соҳасида услубий тавсияларни ишлаб чиқиши;
- иқтисодий хавфсизликка потенциал ва реал таҳдид солувчи масалаларни аниқлаш юзасидан маслаҳатлар бериши.

Назорат-тафтиш фаолияти:

- Ўзбекистон Республикаси бюджет тизими ва бюджет параметрлари, бюджетдан ташиқари турли жамғармаларнинг шаклланиши ҳамда бажарилишини назорат қилиши;
- давлат ва маҳаллий ресурслардан фойдаланиш борасида қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиши чораларини кўриши;
- молия операциялари мониторингини олиб бориши, қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиши чораларини кўриши;
- давлат ва маҳаллий ташиқилотлар, корхоналарда ички назорат ва аудит тизимининг самарали фаолият кўрсатишини баҳолаш;
- молия бозори фаолияти мониторингини олиб бориши;
- иқтисодий жинойятчиликка қарши кураш чора-тадбирларини шакллантириши, уларни аниқлаш, бартараф этишида иштирок этиши;
- иқтисодий фаолият субъектларининг жорий иқтисодий ва молиявий фаолиятларининг барқарорлигини мониторинг қилиши;
- иқтисодий хавфсизликни таъминлашга дахлдор бўлган иқтисодий жараёнларни мониторинг қилиши, ахборотларни йиғиши, қайта ишлаш ва баҳолаш.

1.2.3. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- молиявий-иқтисодий;
- ҳисоб, таҳлил ва назорат;
- ҳуқуқ-тартибот;
- ташиқилий-бошқарув;
- ишлаб чиқариши ва хизмат кўрсатиши;
- илмий тадқиқот;
- эксперт-маслаҳатчилик фаолияти.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият турларида кўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Таълим йўналиши бўйича бакалавр педагогик қайта тайёрлашдан ўтгандан сўнг ўрта махсус, касб-хунар таълим муассасаларида махсус фанларни ўқитиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин:

5A232401 - Иқтисодий хавфсизлик ва Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланган турдош бакалаврият таълим йўналишлари негизида магистратура мутахассисликлари бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил тадқиқотчилик асосида илмий тадқиқот ишларини олиб бориши мумкин.

2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1. Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

Бакалавр:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар асосларини, жорий давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;

- фуқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши, Ўзбекистоннинг ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга;

- дунёқараш билан боғлиқ фалсафий билимларга тизимли эга бўлиши, мустақил таҳлил қила олиши, касбий фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;

- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касбий фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;

- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш укуви ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;

- тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;

- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Молиявий-иқтисодий фаолиятда:

– давлат, маҳаллий ҳукумат ва хўжалик юритувчи субъектлар молиясини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиш;

– тармоқлар ва соҳалар бўйича молиявий, иқтисодий, стратегик режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

– иқтисодиёт субъектлари фаолияти иқтисодий хавфсизлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаш;

– иқтисодий хавфсизликнинг миқдор ва сифат меъзонлари иқтисодий тизим ва объектлар чегаравий ҳамда критик ҳолатининг индикаторларини аниқлаш;

– иқтисодий хавфсизликни белгиловчи иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар ҳисоб-китоби учун зарур бўлган бирламчи маълумотларни тайёрлаш;

– ечилаётган илмий муаммолар ва топшириқларнинг концептуал ҳамда назарий моделларини ишлаб чиқиш ва илмий-тадқиқот натижалари бўйича тавсиялар ва ишланмаларни амалиётга татбиқ этиш;

– иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллари ишлаб чиқиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ҳисоб, таҳлил ва назорат фаолиятида:

– иқтисодий хавфсизликни таъминлаш юзасидан иқтисодий ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун зарур бўлган ахборот маълумотларини излаш, тўплаш ва таҳлил қилиш;

– иқтисодий маълумотлар тўпламини қўйилган топшириққа асосан қайта ишлаш, таҳлил қилиш, баҳолаш, олинган натижаларни қиёслаш ва асосланган хулосаларга келиш;

– Ўзбекистондаги ҳамда хориждаги микро ва макродаражада содир бўладиган, ижтимоий-иқтисодий жараёнлар ҳамда ҳодисаларни характерлайдиган кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва қиёслаш;

– иқтисодий хавфсизликка таҳдид солувчи хавф-хатарларни аниқлаш;

– лойиҳаларнинг иқтисодий самарадорлигини баҳолаш;

– тармоқлар ва соҳалар бўйича молиявий ва статистик ҳисоботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаш;

– бюджет тизими ва бюджет параметрлари, бюджетдан ташқари турли жамғармаларнинг шаклланиши ҳамда бажарилишини назорат қилиш;

– давлат ва маҳаллий ресурслардан фойдаланиш борасида қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини кўриш;

– молия операциялари мониторингини олиб бориш, қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини кўриш;

– давлат ва маҳаллий ташкилотлар, корхоналарда ички назорат ва аудит тизимининг самарали фаолият кўрсатишини баҳолаш;

– молия бозори фаолияти мониторингини олиб бориш;

– иқтисодий фаолият субъектларининг жорий иқтисодий ва молиявий фаолиятларининг барқарорлигини мониторинг қилиш;

– иқтисодий хавфсизликни таъминлашга дахлдор бўлган иқтисодий жараёнларни мониторинг қилиш, ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш ва баҳолаш.

– иқтисодий хавфсизлик борасида таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ҳуқуқ-тартибот фаолияти:

– қонунийлик ва ҳуқуқ-тартиботни таъминлаш, жамият, давлат ва шахс ҳамда

хўжалик фаолияти субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш,

- турли мулк шакллари ҳимоя қилиш;
- жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишга кўмаклашиш;
- иқтисодий вазиятларга таҳдид солувчи омилларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириш;
- иқтисодиёт соҳасидаги жиноятлар ва қонунбузарликларни профилактика қилиш, огоҳлантириш, аниқлаш ва очиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- хўжалик юритувчи субъект фаолиятини режалаштириш, ҳисоб-китоб ва таҳлил қилиш бўйича услубий кўрсатмалар, ҳуқуқий ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар;
- режалаштириш ишларини ташкил этиш;
- хўжалик юритувчи субъектини хўжалик-молиявий ва ишлаб чиқариш фаолияти бўйича истиқболли ва жорий режаларни (дастурларини) ишлаб чиқиш;
- режа, ҳисоб-китоб ҳужжатларини юритиш;
- меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш, янги техника ва технологияларни жорий этиш, рационализаторлик таклифлар ва ихтиролар бўйича иқтисодий самарадорликни аниқлаш;
- қабул қилинадиган қарорларни иқтисодий хавфсизлик, ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида уларни хавф-хатар ва оқибатларини ҳисобга олган ҳолда бошқарув қарорлари вариантларини ишлаб чиқишда ҳамда танлаб олишни асослашда иштирок этиш;
- иқтисодий хавфсизликни таъминлаш учун ташкил этилган жамоа ва гуруҳларни тезкор равишда бошқариш;
- турли мулк шаклларига тегишли, турли тармоқ ва соҳаларнинг хўжалик юритувчи субъектлари иқтисодий хавфсизлик хизматлари бўлимлари фаолияти бошқарувини ташкил этиш;
- ахборот-коммуникация технологияларини олиб бориш услублари ва воситаларидан фойдаланиш;
- шартномаларни тузиш учун зарур бўлган ҳужжатларни тўплаш;
- тезкор ва статистик ҳисоботни олиб боришни ташкил этиш;
- ҳисоботларни тузиш тартибларини аниқлаш;
- хўжалик юритувчи субъектларни иқтисодий фаолиятини оқилона ташкил этишда мамлакатимиз ва хорижий тажрибасини ўрганиш;
- меҳнатни муҳофаза қилиш меъёр ва қоидаларига амал қилиш;
- замонавий ахборот технологиялари тизимини яратиш ва ахборот хавфсизлигини таъминлаш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш методлари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- тармоқлар ва соҳаларнинг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш бўйича илмий тадқиқотлар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорини қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширган ишининг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

Ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш фаолиятида:

- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарнинг товар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўйича ишларини режалаштириш ва бажариш;

- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарида иқтисодий хавфсизлик бўлимларини ташкил этиш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш воситалари ва ресурсларини режалаштириш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларини қўллаш;
- бажарилаётган назарий ва амалий ишлар мавзуси бўйича математик, информатсион ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва татбиқ этиш;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича иқтисодий хавфсизликни таъминлаш, уларга таъсир этувчи омилларни аниқлаш бўйича тадқиқотлар ўтказиш;
- тармоқлар ва соҳаларнинг иқтисодий барқарорлигини таъминлаш бўйича таҳлилий ишларни бажариш;
- амалиётда ахборот технологияларининг халқаро ва касбий стандартларини қўллаш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналари ракобат стратегияларини ишлаб чиқиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Илмий-тадқиқот фаолиятида:

- илмий тадқиқот институтлари ва илмий марказларда таълим йўналишларидаги фанлар ва уларни ўқитиш методикасига оид мавзуларда тадқиқот олиб бориш;
- тармоқлар ва соҳаларда иқтисодий хавфсизликни таъминлаш бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиш;
- давлат, жамият ва шахс ҳамда иқтисодиёт субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари, махсус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиш;
- тармоқлар ва соҳаларнинг иқтисодий хавфсизлиги таъминлаш борасидаги муаммоли мавзулар бўйича иқтисодий ахборотларни йиғиш, қайта ишлаш, таҳлил қилиш ва тизимлаштириш ишларини амалга ошириш;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда кидириш ва топиш;
- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий тадқиқот ютуқларини ўрганиш;
- илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиш;
- тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиш;
- илмий муаммолар ечими натижаларини амалиётга жорий этиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Эксперт-маслаҳатчилик фаолияти:

- суд-иқтисодий экспертизаларни амалга оширишда иштирок этиш;
- ҳуқуқ-тартибот ва бошқа муассасалар топшириғига асосан тадқиқотлар олиб бориш;
- вужудга келган молиявий вазиятни аниқлаш мақсадида ташкилот, корхона ва муассасаларнинг молиявий-хўжалик фаолиятини эксперт баҳолаш;
- ижтимоий-иқтисодий вазиятларни таранглашувига сабаб бўладиган омиллар рискин баҳолаш;
- ижтимоий-иқтисодий вазиятларни прогнозлаш, уларни бартараф этиш ёки юмшатиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириш;
- иқтисодий ва молиявий хавфсизлик бузилганда иқтисодий йўқотишларни баҳолаш ҳамда уларни қоплаш захираларини аниқлаш;
- меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни иқтисодий экспертизадан ўтказиш;

– бизнеснинг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш соҳасида услубий тавсияларни ишлаб чиқиш;

– иқтисодий хавфсизликка потенциал ва реал таҳдид солувчи масалаларни аниқлаш юзасидан маслаҳатлар бериш **қобилиятларига эга бўлиши лозим.**

3. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг қуйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- гуманитар ва табиий-илмий фанлар;
- умумкасбий фанлар;
- ихтисослик фанлар;
- қўшимча фанлар.

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар ҳамда иш берувчилар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Ўқув режага киритиладиган ихтисосликка оид фанларнинг амалий машғулоти ва лаборатория ишлари олий таълим муассасаси ҳамда базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Назария ва амалиёт яхлитлигини таъминлаш учун талабаларнинг малакавий амалиётлари базавий ташкилот ва корхоналарда ўтказилади.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда якуний давлат аттестацияси билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки бўйича:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий-илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Табиий-илмий фанлар бўйича:

умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, мураккаб иқтисодий тизимлар ва жараёнларни моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усулларининг жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириш;

табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириш;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаш;

фуқаролик жамияти, ривожланиш босқичлари, демократия тамойиллари ва концепцияси, бошқарув тизими, давлат, жамият ва шахс бирлиги ҳақидаги илмий ва назарий асосларни таъминлаш;

иктисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаш;

иктисодчилар учун математика ва эконометрика асослари фанларини ўрганиб улар ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши лозим.

Умумкасбий фанлар блоки бўйича:

математик ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминлаш;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур бўлган фундаментал умумкасбий билимларни, амалий кўникма ва укувларни шакллантириш;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истикболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиш;

миллий иқтисодиёт, унинг микро ва макроиктисодий ўлчамлари, иқтисодий салоҳиятдан самарали фойдаланиш муаммолари юзасидан назарий хулосалар чиқариш;

таваккалчилик ва уни пасайтириш, корхоналарда максимал фойдага эришиш нуктасини аниқлаш, талаб ва таклиф эластиклигини ҳисоблаш, рақобатлашган бозор шароитида нархни белгилаш, ишлаб чиқариш харажатлари ва фойдани ҳисоблаш ҳамда меҳнат бозори, капитал бозори ва ер бозорини таҳлил қилиш;

макроиктисодий сиёсатнинг иқтисодий жараёнлар ва алоҳида кўрсаткичларга таъсир кўрсатиши қонуниятларини аниқлаш;

давлат ҳокимияти ва унинг ваколатларини турли поғоналар ўртасида тақсимлаш тамойиллари ва минтақа молиявий маблағлари ҳамда уларнинг шаклланиш хусусиятларини аниқлаш;

статистика амалиётида қўлланиладиган иқтисодий кўрсаткичлардан фойдаланиши;

меҳнатни ташкил этиши, меҳнат бозорини ривожлантириши ва тартибга солиши ҳамда аҳоли бандлигини таъминлаш;

жаҳон хўжалиги ва халқаро иқтисодий муносабатлар соҳасида маълумотлар йиғишни ташкиллаштириш ва уларнинг сифатини баҳолашни билиш;

режалаштириш, ташкил этиш, мотивациялаш ва мувофиқлаштириш, бозор ҳолати ҳақида ахборот тўплаш ва қайта ишлаш, пул, кредит, қимматли қоғозлар, молия бозорлари фаолияти кўрсаткичларини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

пул-кредит сиёсатини амалга ошириш механизми ва тамойиллари, иқтисодий хавфсизликни таъминлашда турли мулк шаклларини ҳимоя қилиш тизими, корхонада бухгалтерия ҳисобини амалга ошириш, бозор конъюнктураси ва бозор сиғимини таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

иктисодий таҳлилнинг асосий усуллари ва амалга ошириш тамойиллари, хўжалик юритувчи субъектларнинг маблағлари, уларнинг ташкил топиш манбалари ва уларнинг иқтисодий салоҳиятини баҳолаши;

бюджет-солиқ сиёсатининг таркиби, унинг ишлаб чиқилиши, амалга оширилиши ва асосий йўналишлари, инвестицияларни жалб қилиш ва баҳолашнинг стратегик ва тактик усуллари ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

ишлаб чиқаришни ташкил этиш тизимидаги институтлар фаолияти ва уни ташкиллаштириши;

ишлаб чиқаришни режалаштириш, лойиҳалаштириш ва ташкил этишга қўйиладиган асосий талабларни билиши;

меҳнатни муҳофаза қилиш воситаларини яратиш ва ишлаб чиқаришдан корхоналарнинг иқтисодий манфаатдорлигини таъминлаши;

корпоратив тизимларини ва улар гуруҳларининг ўзига хос хусусиятлари, устунликларини билишини таъминлаши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки бўйича:

тегишли бакалаврият таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва укувларини шакллантириши;

иқтисодий хавфсизликни таъминлаш, давлат, шахс ва жамият иқтисодий хавфсизлигининг устуворлиги, экологик ва озиқ-овқат хавфсизлигини барқарор таъминлаш механизмлари, хомашёлардан самарали фойдаланиш асосида ишлаб чиқаришнинг келажакдаги ривожланишини белгилаш;

турли мулк шаклларига тегишли бизнес қийматини баҳолаш, уларни қонуний ҳимоясини таъминлаш;

иқтисодий жиноятчиликка қарши курашишнинг миллий ва халқаро тизимини мукамал эгаллаш, кураш механизмларини англаш, уларни қўллаш олиш кўникмаларига эга бўлиш;

банк опреациялари тизимини ўрганиш, ноқонуний фаолиятларни аниқлай олиш, уларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш;

молия бозорида вужудга келадиган муносабатларни ўрганиш, замонавий молия тизими, халқаро молиявий ташкилотлар, молиявий ҳисоботларнинг халқаро стандартлари, молиявий маблағлардан фойдаланишнинг оқилоналиги, тежамкорлиги ва самарадорлиги, очиклик ва шаффофлик, коррупцияга йўл қўймасликни таъминлаш;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича келгусида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига кўмаклашиши лозим.

Ихтисослик фанларнинг дастурларини ишлаб чиқишда кадрлар буюртмачиларининг талаблари эътиборга олинади.

Кўшимча фанлар блоки бўйича:

бакалавр таълим йўналишидаги талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириш;

тармоқлар ва соҳалар бўйича иқтисодий хавфсизликни таъминлаш ҳамда таълим хизматлари соҳалари ривожини жадаллаштириш;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналиши бўйича ўқув режа ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

3.2. 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг меъёрий муддати тўрт йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 204 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

назарий ва амалий таълим –	59,8 %;
аттестациялар –	8,8 %;
таътил –	14,2 %;
малака амалиёти –	14,7 %;
битирув малакавий иши –	2,5 %.

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Назарий таълим ҳажми “Ижтимоий соҳа, иқтисод ва ҳуқуқ” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

гуманитар ва табиий-илмий фанлар	25,6 %;
умумқасбий фанлар	34,5 %;
ихтисослик фанлар	33,9 %;
қўшимча фанлар	6 %.

5232400- Иқтисодий хавфсизлик бакалаврият таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкламанинг ҳажми, соатларда
1.00	Гуманитар ва табиий илмий фанлар	1688
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт	128
1.08	Иқтисодиётда ахборот-коммуникацион технологиялар ва тизимлар	184
1.09	Иқтисодчилар учун математика	294
1.10	Эконометрика асослари	136
	<i>Танлов фанлари</i>	92
2.00	Умумқасбий фанлар	2270
2.01	Бошқарув психологияси	64
2.02	Иқтисодиёт назарияси	458
2.03	Статистика	248
2.04	Микроиқтисодиёт	144
2.05	Макроиқтисодиёт	144
2.06	Бухгалтерия ҳисоби	144
2.07	Иқтисодий таҳлил ва аудит	186
2.08	Пул ва банклар	186
2.09	Молия ва солиқлар	306
2.10	Меҳнат иқтисодиёти	186
	<i>Танлов фанлари</i>	204
3.00	Иқтисослик фанлари	2236
3.01	Иқтисодий жиноятчиликка қарши курашининг миллий ва халқаро тизими	176
3.02	Миллий ва минтақавий иқтисодий хавфсизлик	218
3.03	Банк операциялари мониторинги	176
3.04	Иқтисодий хавфсизлик	218
3.05	Корхона иқтисодий хавфсизлиги	194
	<i>Тармоқ ва соҳа фанлари</i>	824
	<i>Танлов фанлари</i>	430
4.00	Қўшимча фанлар	394
	ЖАМИ	6588
	Малакавий амалиёт	1620
	Битирув малакавий иши ҳимояси билан	270
	Аттестациялар	972
	ЖАМИ	2862
	ҲАММАСИ	9450

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, уқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври, иқтисодий хавфсизлик, тармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, ҳуқуқ-тартибот, эксперт хизмати, баҳолаш, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоки, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, экспертиза, иқтисодий жиноятлар, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат иқтисодиёт университети

Ректор Б.Ю. Ходиев

2017 йил « 16 » 07

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ҳузуридаги
Иқтисодий жиноятчиликка қарши курашиш департаменти
кадрлар бўлими

Бошлиқ А. Бозоров

2017 йил « 18 » 07

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-
хунар таълим вазирлиги

Директор Б.Х. Рахимов

2017 йил « 16 » 07

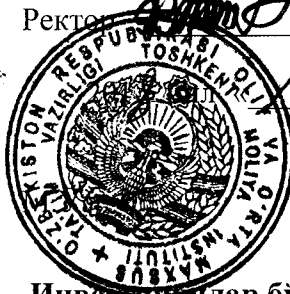
М.Ў.

Тошкент молия институти

Ректор Н.Х. Хайдаров

2017 йил « 16 » 07

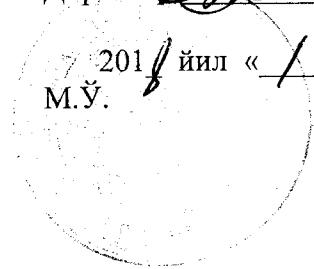

ТДИУ ҳузуридаги “Ўзбекистон
иқтисодиётини ривожлантиришнинг
илмий асослари ва муаммолари” илмий
тадқиқот маркази

Директор Д.Қ. Ахмедов

2017 йил « 16 » 07

М.Ў.

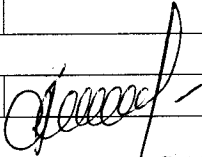

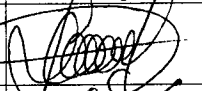

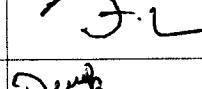
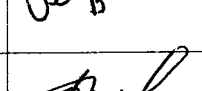
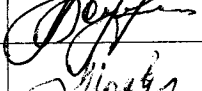
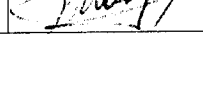
Инвестициялар бўйича Тошкент шаҳар
бош бошқармаси

Бошлиқ Х.Файзуллаҳўжаев

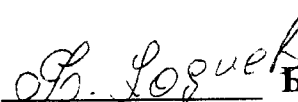
2017 йил « 19 » 07

**5232400- Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши бўйича
малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи Ишчи гуруҳ
таркиби**

т/р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Лавозими, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
Раис			
1.	Ғ.Захидов	Ўқув ишлари бўйича проректор	
Аъзолари:			
2.	Б.Усманов	Ўқув услубий бошқарма бошлиғи, ишчи гуруҳ раиси ўринбосари, иқтисод фанлари номзоди, доцент	
3.	И.Хотамов	ТДИУ, “Саноат иқтисодиёти” кафедраси мудир, иқтисод фанлари номзоди, доцент	
4.	М.Асқарова	ТДИУ, “Макроиқтисодиёт” кафедраси мудир, иқтисод фанлари номзоди, доцент	
5.	А.Қобилов	ТДИУ, “Иқтисодиёт” факультети декани, иқтисод фанлари номзоди, доцент	
6.	Ш.Аллаёров	ТМИ, “Касб таълими” кафедраси мудир, иқтисод фанлари номзоди, доцент	
7.	Ш.Ғаниев	ТМИ, “Касб таълими” кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди	
8.	С.Абдуллаева	ТМИ, “Касб таълими” кафедраси катта ўқитувчиси, PhD	
9.	А.Ядгаров	ТДИУ, “Саноат иқтисодиёти” кафедраси доценти, иқтисод фанлари номзоди	
10.	М.Олимов	ТДИУ, “Саноат иқтисодиёти” кафедраси ассистенти	

Ректор **Б.Ю. Ходиев**

Ўқув ишлари бўйича проректор **Ғ.Э. Захидов**

“Иқтисодиёт” факультети декани **А.У. Қобилов**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
бакалаврият таълим йўналишлари (магистратура мутахассисликлари) учун янгидан яратиладиган малака талабларига
киритиладиган кадрлар истеъмолчиларининг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий
фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)

Т.р.	Вазирлик (идора)нинг ташкилот (корхона)лари учун кадр тайёрланаётган бакалаврият таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги)	
	шифри	номи
1.	5232400	<p>Иқтисодий хавфсизлик</p> <p>Вазирлик (идора)нинг таълим йўналиши (магистратура мутахассислиги) битирувчилари касбий фаолиятларига қўйиладиган умумий малака талаблари (касбий компетентлик талаблари)</p> <p>Битирувчи қўйдаги касбий компетенция ва қобилиятларга эга бўлиши керак:</p> <ul style="list-style-type: none"> - давлат, маҳаллий ҳукумат ва хўжалик юритувчи субъектлар молиясини бошқариш бўйича Ўзбекистон Республикаси қонунлари ҳамда меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдалана олиши; - тармоқлар ва соҳалар бўйича молиявий, иқтисодий, стратегик режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириши; - иқтисодиёт субъектлари фаолияти иқтисодий хавфсизлигини баҳолашда молиявий кўрсаткичларни ҳисоблаш усулларини қўллаши; - иқтисодий хавфсизликнинг миқдор ва сифат мезонлари иқтисодий тизим ва объектлар чегаравий ҳамда критик ҳолатининг индикаторларини аниқлаши; - иқтисодий хавфсизликни белгиловчи иқтисодий ва ижтимоий-иқтисодий кўрсаткичлар ҳисоб-китоби учун зарур бўлган бирламчи маълумотларни тайёрлаши; - иқтисодиёт субъектларининг молиявий барқарорлигини ошириш ва уни ривожлантириш йўллари ишлаб чиқиши; - иқтисодий хавфсизликни таъминлаш юзасидан иқтисодий ҳисоб-китобларни амалга ошириш учун зарур бўлган ахборот маълумотларини излаш, тўplash ва таҳлил қилиши; - иқтисодий маълумотлар тўпламини қўйилган топшириққа асосан қайта ишлаш, таҳлил қилиш, баҳолаш, олинган натижаларни қиёслаш ва асосланган хулосаларга келиши; - Ўзбекистондаги ҳамда хориждаги микро ва макродаражада содир бўладиган, ижтимоий-иқтисодий жараёнлар ҳамда ҳодисаларни характерлайдиган кўрсаткичларни таҳлил қилиш ва қиёслаши; - иқтисодий хавфсизликка таҳдид солувчи хавф-хатарларни аниқлаши; - лойиҳаларнинг иқтисодий самардорлигини баҳолаши;

		<ul style="list-style-type: none"> - тармоқлар ва соҳалар бўйича молиявий ва статистик ҳисоботларни тузиш ҳамда уларни шарҳлаши; - бюджет тизими ва бюджет параметрлари, бюджетдан ташқари турли жамғармаларнинг шаклланиши ҳамда бажарилишини назорат қилиши; - давлат ва маҳаллий ресурслардан фойдаланиш борасида қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини кўриши; - молия операциялари мониторингини олиб бориш, қонунбузарликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш чораларини кўриши; - давлат ва маҳаллий ташкилотлар, корхоналарда ички назорат ва аудит тизимининг самарали фаолият кўрсатишини баҳолаши; - молия бозори фаолияти мониторингини олиб бориши; - иқтисодий фаолият субъектларининг жорий иқтисодий ва молиявий фаолиятларининг барқарорлигини мониторинг қилиши; - иқтисодий хавфсизлик борасида таҳлилий масалаларни ҳал қилишда замонавий ахборот технологиялари ва техник воситалардан фойдаланиши; - иқтисодий хавфсизлик борасида халқаро талабларни билиши ва улардан ўз фаолиятида фойдаланиши; - турли мулк шакллари химёя қилиши; - жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини химёя қилишга кўмаклашиши; - иқтисодий вазиятларга таҳдид солувчи омилларни бартараф этишга қаратилган чора-тадбирларни амалга ошириши; - иқтисодийёт соҳасидаги жиноятлар ва қонунбузарликларни профилактика қилиш, огоҳлантириш, аниқлаш ва очиши; - режалаштириш ишларини ташкил этиши; - хўжалик юритувчи субъектини хўжалик-молиявий ва ишлаб чиқариш фаолияти бўйича истиқболли ва жорий режаларни (дастурларини) ишлаб чиқиши; - режа, ҳисоб-китоб ҳужжатларини юритиши; - меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш, янги техника ва технологияларни жорий этиш, рационализаторлик таклифлар ва ихтиролар бўйича иқтисодий самарадорликни аниқлаши; - қабул қилинадиган қарорларни иқтисодий хавфсизлик, ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида уларни хавф-хатар ва оқибатларини ҳисобга олган ҳолда бошқарув
--	--	---

қарорлари вариантларини ишлаб чиқишда ҳамда танлаб олишни асослашда иштирок этиши;

- иқтисодий хавфсизликни таъминлаш учун ташкил этилган жамоа ва гуруҳларни тезкор равишда бошқариши;
- турли мулк шаклларига тегишли, турли тармоқ ва соҳаларнинг хўжалик юритувчи субъектлари иқтисодий хавфсизлик хизматлари бўлимлари фаолияти бошқарувини ташкил этиши;
- ахборот-коммуникация технологияларини олиб бориш услублари ва воситаларидан фойдаланиши;
- шартномаларни тузиш учун зарур бўлган ҳужжатларни тўплаши;
- тезкор ва статистик ҳисоботни олиб боришни ташкил этиши;
- хўжалик юритувчи субъектларни иқтисодий фаолиятини оқилona ташкил этишда мамлакатимиз ва хорижий тажрибасини ўрганиши;
- меҳнатни муҳофаза қилиш меъёр ва қоидаларига амал қилиши;
- тармоқлар ва соҳаларнинг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш бўйича илмий тадқиқотлар ечимларини амалиётга тағбиқ этиши;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг агроф-мухит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиши;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарнинг товар ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш бўйича ишларини режалаштириш ва бажариш;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш корхоналарида иқтисодий хавфсизлик бўлимларини ташкил этиши;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш воситалари ва ресурсларини режалаштириши;
- тармоқлар ва соҳалар бўйича корхоналарда ишлаб чиқариш ва меҳнат ресурсларидан самарали фойдаланиш тамойилларини қўллаши;
- лойиҳавий ва дастурий ҳужжатларни ишлаб чиқиши;
- тармоқлар ва соҳаларда иқтисодий хавфсизликни таъминлаш бўйича илмий тадқиқот ишларини амалга оширишга қатнашиши;
- интернет тармоғида энг янги илмий ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналган ҳолда қидириш ва топиши;
- таълим йўналишларидаги фанларга оид илмий тўпламлар, маҳаллий ва чет эл илмий

		<p>тадқиқот ютуқларини ўрганиши;</p> <ul style="list-style-type: none"> - илмий тадқиқот ишланмаларини тайёрлаш, соҳа адабиётлари экспертизасини амалга оширишда қатнашиши; - тадқиқот натижалари ва ишланмаларни татбиқ этиши; - суд-иқтисодий экспертизаларни амалга оширишда иштирок этиши; - ҳуқуқ-тартибот ва бошқа муассасалар топшириғига асосан тадқиқотлар олиб бориши; - вужудга келган молиявий вазиятни аниқлаш мақсадида ташкилот, корхона ва муассасаларнинг молиявий-ҳўжалик фаолиятини эксперт баҳолаши; - ижтимоий-иқтисодий вазиятларни таранглашувиغا сабаб бўладиган омиллар рискин баҳолаши; - ижтимоий-иқтисодий вазиятларни прогноزلаш, уларни бартараф этиш ёки юмшатиш бўйича чора-тадбирларни ишлаб чиқиш ҳамда амалга ошириши; - иқтисодий ва молиявий хавфсизлик бўзилганда иқтисодий йўқотишларни баҳолаш ҳамда уларни қоплаш захираларини аниқлаши; - бизнеснинг иқтисодий хавфсизлигини таъминлаш соҳасида услубий тавсияларни ишлаб чиқиши; - иқтисодий хавфсизликка потенциал ва реал таҳдид солувчи масалаларни аниқлаш юзасидан маслаҳатлар бериши; - иш сифати учун масъулиятни ҳис қилиш; - инновацион ғоялардан фойдаланишга тайёр бўлиш.
2.	5A232401	<p>Иқтисодий хавфсизлик</p> <p>Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар қандай билиши шарт бўлган барча талабларни мутахассислиги бўйича магистр янада юқори даражада бажариши керак.</p> <p>Бундан ташқари:</p> <ul style="list-style-type: none"> - иқтисодий хавфсизлик соҳасидаги касбий билимларини амалда қўллаши; - индивидуал ва гуруҳларда ишлаши; - фан ва техниканинг замонавий ривожланиш шaroитларида иқтисодий хавфсизлик соҳасидаги янги билимларни тезкор эгаллаши; - иқтисодий хавфсизлик соҳасида тезкор қарорлар қабул қилиши; - иқтисодий хавфсизлик жумладан, ахборот хавфсизлиги, озик-овқат хавфсизлиги, молиявий хавфсизлик, иқтисодий жиноятчиликка қарши курашиш, суд-иқтисодий экспертизаси соҳасидаги амалий дастурий воситаларни амалиётда қўллаши; - давлат, жамият ва шахс ҳамда иқтисодиёт субъектларининг иқтисодий хавфсизлигини таъминлашга бағишланган мамлакатдаги ва хорижий давлатлардаги фан-техника ютуқлари,

		<p>махус адабиётлар ва бошқа илмий-техник ахборотларни ўрганиши;</p> <ul style="list-style-type: none"> - иқтисодий хавфсизлик соҳадаги фаолияти натижаларини тўғри баҳолай олиши; - иқтисодий хавфсизликни таъминлаш, рискларни баҳолаш, корхонанинг молиявий барқарорлигини таъминлаш, рақамли иқтисодиётни ривожлантириш мақсадида инновацион технологияларни ишлаб чиқиш ва уларни амалиётга кенг жорий қилиши; - мустақил равишда илмий-тадқиқот олиб бориш, уларнинг натижаларини умумлаштирган ҳолда илмий хулосалар ишлаб чиқиши; - илмий ҳамда илмий-техник адабиётларни ўрганиш, тизимли мустақил таҳлил тайёрлаш ва тадқиқот мавзуларига хулосалар бера олиши; - илмий-тадқиқот натижаларини умумлаштириш, замонавий ахборот-коммуникацион технологияларни қўллаган ҳолда илмий наشرларни тайёрлаши; - замонавий педагогик ва ахборот коммуникацион технологиялар, ўқув тарбиявий фаолиятнинг интерактив методларини қўллаган ҳолда педагогик фаолиятни олиб бориши; - махус фанларни ўқитиш методикасидан фойдаланиш ва уларни такомиллаштириши; - мутахассислик фанлари бўйича маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини олиб бориши, ўқув-танишув, ишлаб чиқариш ҳамда малака амалиётларига раҳбарлик қилиши; - ўқув-услубий кўрсатмалар, маъруза матнлари, амалиёт ва лаборатория машғулотларидан қўлланмалар, тарқатма материаллар, ўқув ишчи фан дастурларини, календар режа, талабалар билимини рейтинг назорати жадвалини тузиши ва бошқа ўқув-услубий ҳужжатларни тайёрлаши; - талабалар билимини назорат қилишда рейтинг тизими Низомидан тўғри фойдаланиши; - ўз мутахассислик фаолияти ва бошқа турдош касбларга самарали мослаша олиши керак.
--	--	--

**Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси
хузуридаги Иқтисодий жиноятчиликка қарши
курашиш департаменти кадрлар бўлими бошлиғи**

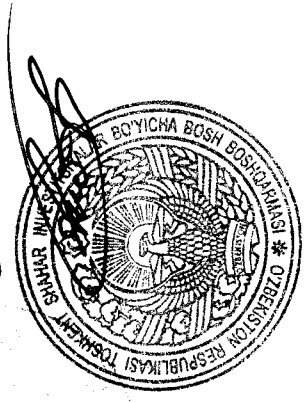
А. Бозоров

**ТДИУ хузуридаги “Ўзбекистон иқтисодиётини
ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари”
илмий тадқиқот маркази директори**

Д. Ахмедов

**Инвестициялар бўйича Тошкент шаҳар бош
бошқармаси бошлиғи**

Х. Файзуллаҳужаев

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университетида ишлаб чиқилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари, ўқув режа, фан дастурлари ва ўқув адабиётлари лойиҳаларини турдош Олий таълим муассасалари билан

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

“20” 04 2018 й.

Раис: Б.Ю.Ходиев – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори.

Котиб: Б.Б.Усманов – ТДИУ Ўқув-услубий бошқарма бошлиғи

Қатнашдилар: Ғ.Э.Захидов – ТДИУ Ўқув ишлар бўйича проректор, С.Умарова – ТДШИ Ўқув бўлими бошлиғи, Ш.Аллаёров – ТМИ “Касб таълими” кафедраси мудири, Э.Эргашев – ТМИ “Бизнес ва тадбиркорлик” кафедраси мудири, Б.Хажиев – “Иқтисодиёт назарияси” кафедраси мудири, М.Асқарова – “Макроиқтисодиёт” кафедраси мудири, И.Хотамов – “Саноат иқтисодиёти” кафедраси мудири, Р.Холбеков – “Бухгалтерия ҳисоби” кафедраси мудири, З.Мукумов – “Иқтисодий таҳлил ва аудит” кафедраси мудири, Ф.Насриддинов – “Банк иши” кафедраси мудири, Д.Бегматова – “Корпоратив бошқарув” кафедраси мудири, Ш.Эргашходжаева – “Маркетинг” кафедраси мудири, А.Кучаров – “Инфратузилмани ривожлантириш ва логистика” кафедраси мудири, И.Жуковская – “Иқтисодиётда ахборот тизимлари” кафедраси мудири, А.Ишназаров – “Эконометрика” кафедраси в.в.б. мудири, А.Аюбжонов – “Статистика” кафедраси мудири, Н.Йўлдошев – “Менежмент” кафедраси мудири, М.Амонбоев – “Туризм ва сервис” кафедраси мудири.

КУН ТАРТИБИ

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университети ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура

мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Э Ш И Т И Л Д И :

Проф. Б.Ю. Ходиев – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ректори.

Ўзбекистон Республикасининг тараққиёти ва истиқболлини таъминлаш мақсадида иқтисодий, ижтимоий, сиёсий ва маданий соҳалардаги катта ўзгаришларни ҳисобга олиб, олий таълим тизимида ҳам улкан ислохотлар йўлга қўйилдики, бунда олий таълим йўналишлари(мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторида кадрларни тайёрлаш, жаҳон тажрибалари, мамлакат ва жамият манфаатларидан келиб чиққан ҳолда, таълим йўналишлари (мутахассисликлари)ни тегишли соҳаларга мувофиқлик нуктаи назаридан унификацияланмоқда. Шундан келиб чиқиб Тошкент давлат иқтисодиёт университети, Тошкент молия институти, Самарқанд иқтисодиёт ва сервис институти, Қарши муҳандислик иқтисодиёт институти, Қорақалпоқ давлат университети, Тошкент темир йўл муҳандислик институти, Тошкент давлат аграр университети ва бошқа турдош олий таълим муассасаларининг етакчи профессор-ўқитувчилари иштирокида махсус ишчи гуруҳ аъзолари томонидан таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди. Уларга турдош олий таълим муассасаларидан, вазирлик ва идоралар кадрлар истеъмолчилари сифатида тақризлар олинди.

Сизлардан ушбу тайёрланган бакалавриат таълим йўналиши ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

С Ў З Г А Ч И Қ Д И Л А Р :

Ғ.Э. Захидов – Ўқув ишлари бўйича проректор.

Мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат таълим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилмоқда. Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари меъёр талабларига жавоб беради, шунингдек малака талаблари ва ўқув режаларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инobatга олинган.

Улар олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда иқтисодиётда олиб борилаётган ислохотлардан келиб чиқиб, олий таълим муассасарида замонавий инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларни тайёрладиган кадрларга етказишга мўлжалланган. Шунинг учун ишлаб чиқилган барча малака талаблари ва ўқув режаларни маъқуллайман ва тасдиқлаш учун тавсия этаман.

Проф. Н.Йўлдошев, проф. Ш.Эргашходжаева, доц. И.Хотамов, - Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари замонавий талаблар асосида ёзиб тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислохотлар инobatга олинганлигини таъкидладилар. Ушбу малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқишда Япониянинг Кеио Университети профессори Н.Усуда, Англиянинг Бас Университети профессори Иан Крофорд, Лондон Ллойд синдикати профессори Ж.Гришин ва Япониянинг Васеда Университети профессори Т.Китамура ва бошқа чел эл мутахассисларининг таклифи ва ижобий хулосаси олинди.

Шунингдек, Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

Доц. Б.Усманов – Тошкент давлат иқтисодиёт университети ва турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари томонидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган.

Юқоридагиларни инобатга олиб, қуйидаги олий таълим йўналишлари (мутахассисликлари)нинг янгиланган Классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этилади.

Бак т/р	Маг т/р	Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификаторидаги билим соҳаси, таълим соҳаси, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари	Код	
			Бакалаврият таълим йўналишлари	Магистратура мутахассисликлари
			5-босқич	5А-босқич
		ГУМАНИТАР СОҲА	100 000	
		<i>Педагогика</i>	110 000	
1.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230100-Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
2.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230200-Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
3.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230300-Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича))</i>	5111000	
4.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230400 – Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
5.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230500-Божхона иши (фаолият турлари бўйича))</i>	5111000	
6.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231400-Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
7.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231600 – Мехнат иқтисодиёти ва социологияси)</i>	5111000	
8.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231700 – Кадрлар менежменти)</i>	5111000	
9.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231800 – Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти)</i>	5111000	
10.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231900 – Корпоратив бошқарув)</i>	5111000	
11.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5330200-Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт))</i>	5111000	
12.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232300-Минтақавий иқтисодиёт)</i>	5111000	
13.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232400-Иқтисодий хавфсизлик)</i>	5111000	
14.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232500-Логистика)</i>	5111000	
15.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232600-Бизнес информатика)</i>	5111000	
	1.	• Касб таълими назарияси ва методикаси (иқтисодиёт)		5А111001
		ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ	200 000	
		<i>Иқтисод</i>	230 000	
16.		Таълим йўналиши: <i>Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5230100	
	2.	• Иқтисодий назария		5А230101
	3.	• Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5А230102

	4.	• Макроиктисодиёт		5A230103
	5.	• Микроиктисодиёт		5A230104
	6.	• Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти		5A230105
	7.	• Эконометрика		5A230106
	8.	• Иқтисодиётда ахборот технологиялари ва тизимлари		5A230107
	9.	• Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш		5A230108
	10.	• Иқтисодиётда математик методлар		5A230109
	11.	• Демография. Меҳнат иқтисодиёти		5A230110
	17.	Таълим йўналиши: Минтақавий иқтисодиёт	5232300	
	12.	• Минтақавий иқтисодиёт		5A232301
	18.	Таълим йўналиши: Иқтисодий хавфсизлик	5232400	
	13.	• Иқтисодий хавфсизлик		5A232401
	19.	Таълим йўналиши: Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230200	
	14.	• Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230201
	20.	Таълим йўналиши: Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)	5230300	
	15.	• Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)		5A230301
	21.	Таълим йўналиши: Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5230400	
	16.	• Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230401
	17.	• Лизинг		5A230402
	22.	Таълим йўналиши: Бизнес информатика	5232600	
	18.	• Бизнес информатика		5A232601
	23.	Таълим йўналиши: Логистика	5232500	
	19.	• Логистика		5A230501
	24.	Таълим йўналиши: Божхона иши (фаолият турлари бўйича)	5230500	
	20.	• Божхона иши (фаолият турлари бўйича)		5A230501
	25.	Таълим йўналиши: Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)	5231100	
	21.	• Жаҳон иқтисодиёти (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)		5A231101
	22.	• Ташқи иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича)		5A231102
	26.	Таълим йўналиши: Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)	5231400	
	23.	• Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A231401
	27.	Таълим йўналиши: Меҳнат иқтисодиёти ва социологияси	5231600	
	28.	Таълим йўналиши: Кадрлар менежменти	5231700	
	24.	• Кадрлар менежменти		5A231701
	29.	Таълим йўналиши: Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти	5231800	
	25.	• Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти		5A231801
	30.	Таълим йўналиши: Корпоратив бошқарув	5231900	
	26.	• Корпоратив бошқарув		5A231901
	31.	Таълим йўналиши: Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт)	5330200	
	32.	Таълим йўналиши: Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)	5610300	
	27.	• Туризм (фаолият турлари бўйича)		5A610301

ЎИГИЛИШ ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида, Тошкент давлат иқтисодиёт университети профессор-ўқитувчилари томонидан кадрлар истемолчилари ва хорижий тажрибалар асосида ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари ҳамда улар негизидаги магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари Республикада ижтимоий иқтисодий ривожланиш жараёнларига мос равишда, кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасаларининг таклифлари инobatга олинган ҳолда тайёрланганлиги инobatга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режалари охириги лойиҳаларини ишлаб чиқишда инobatга олинсин.

4. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашиига тақдим этилсин.

Маълумотлар

Котиб

B. Xodiev

Б. Ходиев

Б. Усманов

Тошкент давлат иқтисодиёт университети 5A230102 – “Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)”, 5A230105-“Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти”, 5A230104 – “Микроиқтисодиёт”, 5A-232401-“Иқтисодий хавфсизлик” магистратура мутахассисликлари, 5230100 – “Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)”, 5232400 – “Иқтисодий хавфсизлик” бакалаврият таълим йўналишлари бўйича малака талабларини ишлаб чиқувчилар ва асосий кадрлар истеъмолчилари ўртасида

КЕЛИШУВ ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

“*20*” 07 2018 й.

Биз қуйида имзо қўювчилар - Тошкент давлат аграр университети ректори Б.А.Сулаймонов, Тошкент молия институти ректори Н.Х.Хайдаров, “Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари” илмий тадқиқот маркази директори Д.Қ. Ахмедов, Инвестициялар бўйича Тошкент шаҳар бош бошқармаси бошлиғи Х.Файзуллаҳўжаев, ТДИУ ўқув ишлари бўйича проректор Г.Э. Захидовлар Тошкент давлат иқтисодиёт университетида Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази ва профессор-ўқитувчилар билан биргаликда “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатор”га мувофиқ 4 та магистратура мутахассисликлари ва 2 та бакалаврият таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ишлаб чиқилаётганлиги ҳақида ахборот берди, уни муҳокама қилиш ҳамда ушбу ишлаб чиқилган малака талаблари мазмуни билан таништириб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

1. 5A230102 - *Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича);*
2. 5A230104 – *Микроиқтисодиёт;*
3. 5A230105 - *Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти;*
4. 5A232401 - *Иқтисодий хавфсизлик;*
5. 5230100 - *Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича);*
6. 5232400 - *Иқтисодий хавфсизлик.*

Юқоридаги магистратура мутахассисликлари ва бакалаврият таълим йўналишлари бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари: Ўзбекистон Республикаси Марказий банки, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт вазирлиги, Тошкент давлат аграр университети, Тошкент молия институти, “Ўзбекистон иқтисодиётини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари” илмий тадқиқот маркази томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

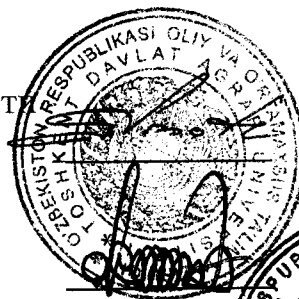
Магистратура мутахассислиги бўйича малака талабларининг ишлаб чиқилишида: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги

“2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хайъат кенгашининг 2017 йил 26 апрелдаги 2/3-сонли қарори билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли буйруғи, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгилаб берилган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган.

Магистратура мутахассисликлари ва бакалавриат таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ўқув режалари ва фан дастурлари ҳамда бошқа ҳужжатларни яратиш учун асос ҳисобланади.

Ишлаб чиқилган малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Тошкент давлат аграр университети
ректори

Б.А. Сулаймонов

Тошкент молия институти ректори

Т.С. Айдаров

ТДИУ ҳузуридаги “Ўзбекистон иқтисодийтини ривожлантиришнинг илмий асослари ва муаммолари” илмий-тадқиқот маркази директори
Инвестициялар бўйича Тошкент шаҳар Бош бошқармаси бошлиғи

Х. Файзуллаҳўжаев

ТДИУ ўқув ишлари бўлими проректори

Ғ.Э. Захидов

**5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун тайёрланган
малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев томонидан 2017 йил 7 февралда имзоланган “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги фармони мамлакатимизда мустақиллик йилларида амалга оширилган кенг қўламли ислохотлар миллий давлатчилик ва суверенитетни мустаҳкамлаш, хавфсизлик ва ҳуқуқ-тартиботни, давлатимиз чегаралари дахлсизлигини, жамиятда конун устуворлигини, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини, миллатлараро тотувлик ва диний бағрикенглик муҳитини таъминлаш учун муҳим пойдевор бўлди, халқимизнинг муносиб ҳаёт кечирishi, фуқароларимизнинг бунёдкорлик салоҳиятини рўёбга чиқариш учун зарур шарт-шароитлар яратди. Аини вақтда мамлакатимиз босиб ўтган таракқиёт йўлининг чуқур таҳлили, бугунги кунда жаҳон бозори конъюнктураси кескин ўзгариб, глобаллашув шароитида рақобат тобора кучайиб бораётгани давлатимизни янада барқарор ва жадал сурьатлар билан ривожлантириш учун мутлако янгича ёндашув ҳамда тамойилларни ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқаришни тақозо этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университетида “Ўқув режалар ва фан дастурлари, фанлар мазмунини тубдан қайта кўриб чиқиш, кадрлар истеъмолчилари ҳамда илғор хорижий тажрибани ҳисобга олган ҳолда 1-босқич бакалавриат йўналишларининг янги ўқув-методик комплексларини яратиш ва уларни 2018-2019 ўқув йилидан бошлаб таълим жараёнига жорий этиш ва янги авлод дарслик ва ўқув қўлланмаларни яратиш чора-тадбирлари бўйича 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналишининг умумий таснифи деб номланган бўлимида ушбу малака талабларини қўллаш соҳаси ҳамда 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи баён қилинган.

**5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун тайёрланган
малака талабларига
ТАҚРИЗ**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” 2017 йил 27 июлдаги ПҚ-3151-сон, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сон, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент давлат иқтисодиёт университетида “Ўқув режалар ва фан дастурлари, фанлар мазмунини тубдан қайта кўриб чиқиш, кадрлар истеъмолчилари ҳамда илғор хорижий тажрибани ҳисобга олган ҳолда 1-босқич бакалавриат йўналишларининг янги ўқув-методик комплексларини яратиш ва уларни 2018-2019 ўқув йилидан бошлаб таълим жараёнига жорий этиш ва янги авлод дарслик ва ўқув қўлланмаларни яратиш чора-тадбирлари бўйича 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун Малака талаблари ишлаб чиқилган.

5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари уч бўлимдан иборат бўлиб, унинг биринчи 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналишининг умумий таснифи деб номланган бўлимида ушбу малака талабларини қўллаш соҳаси ҳамда 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи баён қилинган.

Ушбу Малака талабининг иккинчи бўлимида 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар ва бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари аниқ кўрсатиб берилган.

Малака талабларининг учинчи 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар бўлимида эса ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар ва бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми аниқ баён қилинган.

Юқорида келтирилганлардан хулоса қилиш мумкинки, 5232400 – Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши учун тайёрланган Малака талаблари ва унга киритилган меъёрлар шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш Давлат талабларига тўлиқ жавоб беради ва уни тасдиқлаш мумкин.

Тошкент молия институти “Қасб-ҳунарий”
кафедраси мудури н.ф.н. доцент

Ш. Аллаёров

**Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими йўналишлари бўйича
Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашнинг «Иқтисод»
Ўқув-услубий бирлашмаси
–сонли баённомасидан**

КЎЧИРМА

2018 йил “24” 04

Тошкент шаҳри

Қатнашдилар: проф. Б.Ю.Ходиев - раис, Н.Хайдаров, Ғ.Заҳидов, Ш.Мусафакулов, И.Кўзиёв, Б.Усманов-Бирлашма масъул котиби, Д.Ахмедов, А.Каримов, З.Адилова, Б.Умирзоқов, Ш.Эргашхўжаева, З.Мукумов, Н. Йўлдошев, А. Кучаров, А. Жўраев, Т.Маликов, А. Омонов, А. Каримов, Р. Холбеков, З. Умаров, М. Асқаров, Л. Зойиров, А. Аюбжонов, И.Абдурахмонов, Ғ.Абдурахмонова, А. Тўйчиев, Б. Маматов, Т. Баймуратов, Б. Хажиев, И.Хотамов, С.Худойқулов, Ф.Насриддинов, Н. Исмоилова, М. Аманбоев, Д.Бегматова, Ғ.Мелибоева ва бошқалар.

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури ижросини таъминлаш бўйича Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Дастури”нинг III қисми, 2018 йил 4 июндаги “2018-2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи ҳамда Вазирликнинг 2017 йил 6 майдаги 294-сонли, 30 майдаги 356-сонли, 19 июндаги 407-сонли буйруқлари ва 2018 йил 6 июндаги 87-02-1322-сонли хати ижросини таъминлаш мақсадида Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини ривожлантириш маркази Тошкент молия институти, турдош олий таълим муассасалари ҳамда тегишли соҳа ва тармоқлар бўйича кадр истеъмолчилари билан биргаликда ташкил қилинган ишчи-гуруҳлар томонидан “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”га мувофиқ бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиш ҳамда уни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Э Ш И Т И Л Д И :

1. **Б.Ю.Ходиев** – “Иқтисод” ўқув-услубий бирлашмаси раиси, профессор. Хурматли мажлис қатнашчилари, кун тартибидаги масала бўйича сўзни бирлашма котиби Б.Усмановга берсак. Марҳамат.

2. **Б.Б.Усманов** – “Иқтисод” ўқув услубий бирлашмаси котиби, доцент. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини

янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2909-сонли, 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-2959-сонли, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли қарорларида, Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғида ҳамда Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғида белгиланган вазифаларни ижросини таъминлаш мақсадида университетда тажрибали профессор-ўқитувчилардан иборат ишчи гуруҳ тузилди. Ишчи гуруҳ аъзолари томонидан қуйидаги таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича кадрлар истеъмолчилари талаблари ва хорижий тажрибалар асосида Малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилди:

Бак т/р	Маг т/р	Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификаторидаги билим соҳаси, таълим соҳаси, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг номлари	Код	
			Бакалаврият таълим йўналишлари	Магистратура мутахассисликлари
			5-босқич	5А-босқич
		ГУМАНИТАР СОҲА <i>Педагогика</i>	100 000 110 000	
1.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230100-Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
2.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230200-Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
3.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230300-Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиши (тармоқлар бўйича))</i>	5111000	
4.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230400 – Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
5.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5230500-Божхона иши (фаолият турлари бўйича))</i>	5111000	
6.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231400-Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича))</i>	5111000	
7.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231600 – Меҳнат иқтисодиёти ва социологияси)</i>	5111000	
8.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231700 – Кадрлар менежменти)</i>	5111000	
9.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231800 – Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти)</i>	5111000	
10.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5231900 – Корпоратив бошқарув)</i>	5111000	
11.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5330200-Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт))</i>	5111000	
12.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232300-Минтақавий иқтисодиёт)</i>	5111000	
13.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232400-Иқтисодий хавфсизлик)</i>	5111000	

14.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232500-Логистика)</i>	5111000	
15.		Таълим йўналиши: <i>Касб таълими (5232600-Бизнес информатика)</i>	5111000	
	1.	• Касб таълими назарияси ва методикаси (иктисодиёт)		5A111001
		ИЖТИМОЙ СОҲА, ИҚТИСОД ВА ҲУҚУҚ	200 000	
		<i>Иқтисод</i>	230 000	
16.		Таълим йўналиши: <i>Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5230100	
	2.	• Иқтисодий назария		5A230101
	3.	• Иқтисодиёт (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230102
	4.	• Макроиктисодиёт		5A230103
	5.	• Микроиктисодиёт		5A230104
	6.	• Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти		5A230105
	7.	• Эконометрика		5A230106
	8.	• Иқтисодиётда ахборот технологиялари ва тизимлари		5A230107
	9.	• Монополияга қарши бошқарув ва рақобатни ривожлантириш		5A230108
	10.	• Иқтисодиётда математик методлар		5A230109
	11.	• Демография. Меҳнат иқтисодиёти		5A230110
17.		Таълим йўналиши: Минтакавий иқтисодиёт	5232300	
	12.	• Минтакавий иқтисодиёт		5A232301
18.		Таълим йўналиши: Иқтисодий хавфсизлик	5232400	
	13.	• Иқтисодий хавфсизлик		5A232401
19.		Таълим йўналиши: <i>Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5230200	
	14.	• Менежмент (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230201
20.		Таълим йўналиши: <i>Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)</i>	5230300	
	15.	• Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ташкил этиш (тармоқлар бўйича)		5A230301
21.		Таълим йўналиши: <i>Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5230400	
	16.	• Маркетинг (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A230401
	17.	• Лизинг		5A230402
22.		Таълим йўналиши: Бизнес информатика	5232600	
	18.	• Бизнес информатика		5A232601
23.		Таълим йўналиши: Логистика	5232500	
	19.	• Логистика		5A230501
24.		Таълим йўналиши: <i>Божхона иши (фаолият турлари бўйича)</i>	5230500	
	20.	• Божхона иши (фаолият турлари бўйича)		5A230501
25.		Таълим йўналиши: <i>Жаҳон иқтисодиёти ва халқаро иқтисодий муносабатлар (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)</i>	5231100	
	21.	• Жаҳон иқтисодиёти (минтақалар ва фаолият турлари бўйича)		5A231101
	22.	• Ташки иқтисодий фаолият (тармоқлар ва фаолият турлари бўйича)		5A231102
26.		Таълим йўналиши: <i>Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)</i>	5231400	
	23.	• Статистика (тармоқлар ва соҳалар бўйича)		5A231401
27.		Таълим йўналиши: <i>Меҳнат иқтисодиёти ва социологияси</i>	5231600	
28.		Таълим йўналиши: <i>Кадрлар менежменти</i>	5231700	
	24.	• Кадрлар менежменти		5A231701

29.		Таълим йўналиши: <i>Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти</i>	5231800	
	25.	• Ижтимоий соҳа ва инсон ресурслари менежменти		5A231801
30.		Таълим йўналиши: <i>Корпоратив бошқарув</i>	5231900	
	26.	• Корпоратив бошқарув		5A231901
31.		Таълим йўналиши: <i>Информатика ва ахборот технологиялари (иқтисодиёт)</i>	5330200	
32.		Таълим йўналиши: Туризм (фаолият йўналишлари бўйича)	5610300	
	27.	• Туризм (фаолият турлари бўйича)		5A610301

Уларга ишлаб чиқариш ва ИТИларининг мутахассислари, кадрлар буюртмачилари ва истеъмолчилари, турдош ОТМ лар билан келишув баённомалари олинган.

Хурматли мажлис катнашчилари, Сизлардан тайёрланган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини муҳокама қилиб, ўз фикр-мулоҳазаларингизни билдиришларингизни сўрайман.

СЎЗГА ЧИҚДИЛАР:

1. Проф. А.Каримов – Ўқув-услубий бирлашма аъзоси. Хурматли бирлашма аъзолари, мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, инновацион ривожланиш шароитида иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашуви жараёнида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига жадал жорий этилишига тегишли шароитлар яратиш, олий таълимнинг норматив ҳужжатлари, хусусан, таълим йўналиш (магистратура мутахассислик) ларининг малака талаблари ва ўқув режаларини халқаро амалиётнинг академик стандартлари билан уйғунлаштириш ҳамда уларнинг узвийлигини таъминлашга асосий эътибор қаратилган. Профессор-ўқитувчилар халқаро тажрибаларни ўрганиб, уларни таҳлил қилиб, республикамиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истикболларини, фан, технология ютуқларини ва кадрлар истеъмолчиларининг талабларини инобатга олиб, олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификаторига мос равишда таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари бўйича Малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқдилар. Шунинг учун ишлаб чиқилган Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этаман..

2. проф. А.Кучаров, проф. Н.Йўлдошев, доц.А.Аюбжонов, доц.М.Асқарова, доц. И.Хотамов, проф. Г.Абдурахманова ва бошқа ўқув-услубий бирлашма аъзолари ҳам сўзга чиқиб, Тошкент давлат иқтисодиёт университети етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари ҳамда кадрлар буюртмачилари иштирокида ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари белгиланган талаблар асосида тайёрланган, уларда иқтисодиётнинг соҳаларидаги ислохотлар инобатга олинганлигини таъкидладилар.

Шунингдек, таянч ОТМ сифатида Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан ишлаб чиқилган барча таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тасдиқлаш учун тавсия этдилар.

3. Доц. Б.Усманов – Ўқув-услубий бирлашма котиби. Тошкент давлат иқтисодиёт университети етакчилигида турдош олий таълим муассасалари профессор-ўқитувчилари

иштирокида ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари олий таълим талаблари асосида тузилган. Уларни ишлаб чиқиш жараёнида ривожланган мамлакатларнинг тажрибалари инобатга олинган. Шунга кўра, муҳокамага қўйилган бакалавр таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайман.

Юқоридагиларни инобатга олиб, муҳокамага қўйилган 32 та таълим йўналишлари ва 27 та магистратура мутахассисликларининг Малака талаблари ва ўқув режаларини маъқуллаш ва тасдиқлаш учун тавсия этишларингизни сўрайман.

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Таянч ОТМ сифатида Тошкент давлат иқтисодиёт университети томонидан кадрлар истеъмолчилари ва турдош олий таълим муассасалари вакиллари жалб этган ҳолда ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг “Олий таълимнинг Давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” қарори меъёрлари ва Вазирлик томонидан тасдиқланган тамойиллар асосида ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун манфаатдор вазирликлар (идоралар) ҳамда асосий иш берувчи субъектлар ва илмий тадқиқот институтларида экспертизадан ўтказилгани эътироф этилсин.

3. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларида кўрсатилган фанларнинг услубий таъминоти ўрганиб чиқилсин.

4. Малака талаблари ва ўқув режалари лойиҳаларини ишлаб чиқишда, шунингдек, фанларнинг услубий таъминотини яратишда экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар инобатга олинсин.

5. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлатишга тавсия этилиши учун Вазирлик ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи кенгашига тақдим этилсин.

Бирлашма

Бирлашма кот

B. Loguev
B. B. Usmanov

Б.Ю. Ходиев

Б. Б. Усманов

**5232400 – Иқтисодий хавфсизлик бакалаврият йўналиши малака талабларини
ишлаб чиқилишига**

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

5232400-Иқтисодий хавфсизлик бакалаврият таълим йўналиши малака талабини ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланилди:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 14 майдаги 426-сонли буйруғи;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг Олий таълим муассасаларига ўқишган қабул қилиш тўғрисида”ги ПҚ-3769-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг камровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли Қарори;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 7 июндаги “Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига самарали тайёргарлик кўриш ишларини ташкиллаштириш тўғрисида”ги 504-сонли буйруғи.

Малака талабини ишлаб чиқишда бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадрлар истеъмолчилари томонидан кўрсатилган малака талаблари ҳисобга олинган.

Олдинги бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми билан қиёслаганда янги малака талаби бўйича бакалавриятда “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар фанлар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгартирилди ва умумий юклама ҳажми 26,5 % дан ~~24,7%~~ га камайтирилди. 25,0
“Умумқасбий фанлар” блокларининг ҳажми 50,8 % дан 34,5 % гача камайтирилди, 33,9
“Ихтисослик фанлари” блокларининг ҳажми 16,0 % дан ~~34,9%~~ гача оширилди. Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 20 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ушбу малака талаби “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури”нинг мақсади ва вазифаларининг, шунингдек таълим-тарбияга йўналтирилган ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган.

Малака талаби дастурида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний кадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаби асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаби халқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланди.

Ўқув юкмасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди.

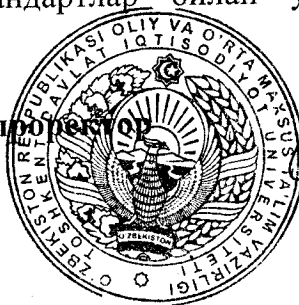
Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий-қоидаларга мослигига эришилди.

Малака талабнинг қулайлиги - унинг бажарилишини назорат қилиш, меъёр ва талаблари бузилишининг олдини олиш имкониятлари инобатга олинган бўлиб, таълим йўналишининг малака талабини ишлаб чиқишда муҳим аҳамият касб этди.

5232400-Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналишига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб, чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тарақиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишга тегишли шароитлар яратиш, олий таълим давлат талим стандартларини халқаро амалиётдаги академик стандартлар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Ўқув ишлар бўйича проректор

Ғ. Захидов

3.00	Умумқасбий фанлар	3646	50,8	2108	2270	34,5	1124	-2522	2-блок деб ўзгартирилди
3.01	Бошқарув психологияси				64		32	+64	Янги фан киритилди
3.02	Иқтисодиёт назарияси	386		216	458		224	+72	Иқтисодий таълимотлар тарихи ҳам қўшиб ўтилади
3.03	Иқтисодий таълимотлар тарихи	126		72				-126	Иқтисодиёт назариясига қўшилди
3.04	Микроиқтисодиёт	150		90	144		64	-6	
3.05	Макроиқтисодиёт	184		108	144		64	-40	
3.06	Статистика	244		144	248		128	+4	
3.07	Менежмент	128		72				-128	Ўқув режадан чиқарилди
3.08	Маркетинг	128		72				-128	Ўқув режадан чиқарилди
3.09	Бухгалтерия ҳисоби	128		72	144		64	+16	
3.10	Молия ва кредит	220		110				-220	Ўқув режадан чиқарилди
3.11	Меҳнат иқтисодиёти	126		72	186		96	+60	
3.12	Бизнес режалаштириш	126		72				-126	Ўқув режадан чиқарилди
	Минтакавий иқтисодиёт	126		72				-126	Ўқув режадан чиқарилди
3.13	Инновацион иқтисодиёт	162		90	142		78	-20	Ўқув режадан чиқарилди
3.14	Инвестиция лойиҳалари таҳлили	72		38				-72	Ўқув режадан чиқарилди
3.15	Институционал иқтисодиёт	92		52				-92	Ўқув режадан чиқарилди
3.16	Иқтисодий таҳлил ва аудит	128		72	186		96	+58	
3.17	Пул ва банклар	186		108	186		96	0	
3.18	Молия ва солиқлар	222		126	306		156	+84	
3.19	Корпоратив бошқарув	128		72					Ўқув режадан чиқарилди
3.17	Танлов фанлари	758		446	204		104	-554	
4.00	Ихтисослик фанлари	1152	16,0	674	2236	33,9	1236	+1146	3-блок деб ўзгартирилди
4.01	Иқтисодий жинойтчиликка қарши курашишнинг миллий ва халқаро тизими				176		96	+176	янги фан
4.02	Миллий ва минтакавий иқтисодий хавфсизлик				218		128	+218	янги фан
4.03	Банк операциялари мониторинги				176		96	+176	янги фан
4.04	Иқтисодий хавфсизлик				218		128	+218	янги фан
4.05	Корхона иқтисодий хавфсизлиги				194		104	+194	янги фан
	Тармоқ ва соҳа фанлари				824		444	+824	
	Танлов фанлари				430		240	+430	
5.00	Қўшимча фанлар	484	6,7	304	394	6,0	272	-90	4-блок деб ўзгартирилди
	ЖАМИ	7182	100	4256	6588	100	3660	-594	
	Малака амалиёти	1080			1620			+540	Малакавий амалиёт ўтказиши 20 ҳафтадан 30 ҳафтага узайтирилоди
	Битирув малакавий иши	324			270			-54	
	Атгестациялар	918			972			+54	
	ЖАМИ	2322			2862			+540	
	ҲАММАСИ	9504			9450			-54	

Изоҳ: 2018 йил ўқув режасида “Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар” ва “Математик ва табиий-илмий фанлар” блоклари бирлаштирилиб, номи “Гуманитар ва табиий-илмий фанлар”га ўзгартирилди, фанлар сони 12 тадан 9 тага камайтирилди, умумий юклама ҳажми 26,5 %дан 25.6 %га камайтирилди.

“Умумқасбий фанлар” 3-блок 2-блок деб ўзгартирилди, фанлар сони 18 тадан 10 тага камайтирилди, ўқув юклама ҳажми 50,8 % дан 34,5 % гача ўзгартирилди.

“Бошқарув психологияси” янги фан сифатида киритилди.

“Ихтисослик фанлар” 4-блок 3-блок деб ўзгартирилди, ўқув юклама ҳажми 16,0 % дан 33,9 % гача оширилди.

“Қўшимча фанлар” 5-блок 4-блок қилиб ўзгартирилди, ўқув юкламаси ҳажми 6,7 % дан 6,0 % камайтирилди.

Шу билан бирга бакалавриятда назарий таълим билан ишлаб чиқаришни боғлаш учун малакавий амалиёт муддатлари 20 ҳафтадан 30 ҳафтага оширилди, аудитория машғулотларининг ҳафталик юкламаси 32 соатдан 30 соатга қисқартирилди.

Ўқув ишлари бўйича проректор

Ғ. Заҳидов

**5232400–“Иқтисодий хавфсизлик таълим йўналиши Малака талабларининг халқаро
миқёсдаги таълим стандартлари билан қиёсий таққослаш
Бакалавриятда таълим жараёнинг умумий кўрсаткичлари**

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалаврият)	Америка Қўшма Штатлари (бакалаврият)	Россия Федерацияси (бакалаврият)
1.	Бошланиши	Академик лицей ва касб хунар коллежларидан сўнг	1. 12 йиллик мактабдан кейин 2 йил коллежда ўқийди. Ундан кейин бакалавриятга ўқишга киради. 2. 12 йиллик мактабдан кейин бакалавриятга ўқишга киради.	Мактабни битиргандан кейин
2.	Давомийлиги	4 йил	3-4 йил	5 йил
3.	Таълим олувчилар сони	20-25 ва ундан ортиқ	20-30 ва ундан ортиқ	15-30 ва ундан ортиқ
4.	Ўтиш жойлари	Институт факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар, илмий-тадқиқот институтлари, ишлаб чиқариш корхоналари ва ташкилотлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари	Университет факультетлари, аудиториялар, заллар, лабораториялар ва кампуснинг бошқа жойлари
5.	Таълим берувчилар	Фан бўйича таянч маълумотга, билимга, малака ва кўникмага эга бўлган юқори малакали ўқитувчилар, фан номзоди ва доцентлар, фан доктори ва профессорлар, шунингдек, юқори ишлаб чиқариш тажрибасига эга бўлган малакали мутахассислар	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллар
6.	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилиш	факультет декани, “Қишлоқ хўжалиги иқтисодиёти” кафедраси мудири, дарс берувчи профессор-ўқитувчилар	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади	дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади

Бакалавриятда таълим жараёнинг мазмуни ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	Америка Қўшма Штатлари	Муддати	Россия Федерацияси	Муддати
1 семестрда 5-7 та фан ўқитилади. 1 йилда жами 8-10 та, 4 йилда 36 та фан ўқитилади.	4 йил	1 семестрда камидан 4 та, кўпи билан 7 та, 1 йилда 8 та кўпи билан 14 та фан ўқитилади. 4 йилда жами 16-28 та фан ўқитилади	4 йил	1 семестрда 8 та, кўпи билан 10 та, 1 йилда 16 та фан ўқитилади.	5 йил

Бакалавриятда таълим жараёнининг таркиби

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси	Америка Қўшма Штатлари	Буюк Британия
1.	Назарий таълим	Асосий қисми маъруза кўринишида университет аудиторияларида ўтказилади	Асосан маъруза дарслари конференциялар кўринишида ўтказилади.	Асосан маъруза ва семинар дарслари кичик конференциялар кўринишида ўтказилади
2.	Амалий таълим	Ўқув режада кўрсатилган соатлар бўйича институт аудиториялари, ахборот ресурс марказларида амалга оширилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гуруҳлар кўринишида ўтказилади.	Амалий таълим университет аудиторияларида кичик гуруҳлар кўринишида ўтказилади.
3.	Илмий – тадқиқот ишлари	Бакалавриатда таълим олувчилар танлаган мавзу-си бўйича битирув ишини асосан ишлаб чиқариш корхоналари материалари асосида бажаради ёки ихтисослик фанларидан Давлат имтихони топшириш ҳуқуқига эга бўлади. Кафедра профессор-ўқитувчилари илмий раҳбар этиб тайинланади. Илмий-тадқиқот ишини бажариш давомида илмий мақола-лар, тезислар ёзиш, республика ва халқаро илмий анжуманларда иштирок этиш билан шуғулланадилар.	Бакалавриатда талабалари ўқиш жараёнида илмий иш мавзуси танланади ва мустақил илмий изланиш кўринишида амалга оширилади. Бакалаврда ўқиш жараёнида илмий раҳбар танланади. Курс иши умумий баҳонинг 20 фоизини ташкил этади. Уни биринчи тақдимот қилади ва ундан кейин ёзади.	Бакалавриатда ёзма равишда 1 йил диплом ёзади. Талабалар мустақил равишда ёзади. Илмий раҳбар бириктирилади. Бошқа ўқитувчилар ҳам бир вақтда текшириб боради. Курс иши илмий-тадқиқот ишининг 30-40 фоизини ташкил қилади. Уни биринчи тақдимот қилади ва ундан кейин ёзади.
4.	Мустақил таълим	Бакалаврлар назарий маш-ғулотлар, амалий кўник-малар ва илмий ишлари бўйича корхона материал-лари, меъёрий хужжатлар, кутубхона, интернет тар-моғи ва бошқа манбалардан фойдаланган ҳолда ўз билимларини оширишлари мумкин.	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу муҳокама қилинади. Электрон онлайн шаклида ўқитувчи назорат қилади. Ҳар бир талаба камида 20 марта муҳокамада қатнашади.	Мустақил таълимга соатлар ажратилмайди. 1-семестрда ҳар ҳафтада 1 та мавзу муҳокама қилинади. Электрон он-лайн шаклида ўқитувчи назорат қилади. Ҳар бир талаба камида 20 марта муҳокамада қатнашади, лекин балл берилмайди.
5.	Таълим жараёнида баҳолаш	Бакалаврларнинг назарий ва амалий кўникмалар, илмий-тадқиқот ишлари бўйича билимларини баҳолаш рейтинг тизими асосида жорий, оралик, якуний назорат кўринишида амалга оширилади. Якуний давлат аттестацияси ёзма ёки тест кўринишида амалга оширилади	Якуний назорат учун кейс берилди. Якуний назорат вақтида кейс саволларига жавоб берилди. Бундан ташқари умумий саволларга жавоблар берилди. Умумий баҳодан 30 фоизи оралик баҳолашга, 30 фоиз якунийга, 20 фоиз курс ишига 20 фоизи дарсга келгани учун балл олади. 5-10 фоизгача қўшимча балларни реферат топшириб, савол-жавоб қилиб бонус берилди ва балл олиши мумкин.	Ёзма равишда эссе ёзади. Кейс топшириқлари берилди. Якуний назоратда кейс саволларига жавоб берилди. Якуний имтихон 70 фозгача баҳоланади. Курс иши 30 фоиз. Қўшимча балл берилмайди. Идентификация номери талабага берилди. Имтихон топшираётган талабани идентификация номерини ўқитувчи билмайди. Уни фақат ёзган билимига қараб баҳо қўйилади.

5232400- Иқтисодий хавфсизлик бакалавриат таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши

Т.р.	Фанлар блоклари ва блокларининг номлари	Умумий юкларнинг хажми, соатларда
		1688
1.00	Гуманитар ва табиий илмий фанлар	
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	128
1.04	Диншунослик	64
1.05	Ўзбек (рус) тили	150
1.06	Хорижий тил	356
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт	128
1.08	Иқтисодиётда ахборот-коммуникацион технологиялар ва тизимлар	184
1.09	Иқтисодчилар учун математика	294
1.10	Эконометрика асослари	136
	<i>Танлов фанлари</i>	92
		2270
2.00	Умумқасбий фанлар	
2.01	Бошқарув психологияси	64
2.02	Иқтисодиёт назарияси	458
2.03	Статистика	248
2.04	Микроиқтисодиёт	144
2.05	Макроиқтисодиёт	144
2.06	Бухгалтерия ҳисоби	144
2.07	Иқтисодий таҳлил ва аудит	186
2.08	Пул ва банклар	186
2.09	Молия ва солиқлар	306
2.10	Меҳнат иқтисодиёти	186
	<i>Танлов фанлари</i>	204
		2236
3.00	Иқтисоелик фанлари	
3.01	Иқтисодий жиноятчиликка қарши курашишнинг миллий ва халқаро тизими	176
3.02	Миллий ва минтақавий иқтисодий хавфсизлик	218
3.03	Банк операциялари мониторинги	176
3.04	Иқтисодий хавфсизлик	218
3.05	Корхона иқтисодий хавфсизлиги	194
	<i>Тармоқ ва соҳа фанлари</i>	824
	<i>Танлов фанлари</i>	430
		394
4.00	Қўшимча фанлар	
		ЖАМИ
		6588
	Малакавий амалиёт	1620
	Битирув малакавий иши ҳимояси билан	270
	Аттестациялар	972
		ЖАМИ
		2862
	ҲАММАСИ	9450